

Regionale Klachtencommissie Wvggz Limburg

Klacht	:	RKMO 20.018
Wet	:	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)
Instelling	:	Mondriaan
Datum binnenkomst klacht	:	24 september 2020
Datum hoorzitting	:	6 oktober 2020
Datum beslissing	:	8 oktober 2020

De Regionale Klachtencommissie Wvggz Limburg heeft zich beraden over de klacht van de heer X., hierna te noemen klager, aan wie ten tijde van het indienen van de klacht op grond van een zorgmachtiging zorg werd verleend door Mondriaan.
De klacht is gericht tegen een beslissing van de geneesheer-directeur, hierna te noemen verweerder.

1 PROCEDURE

De klachtencommissie heeft op 24 september 2020 een brief, gedateerd 24 september 2020, met 4 bijlagen ontvangen van de heer mr. Z, die hiermee namens klager als diens raadsman een klacht indient.

Verweerder heeft de klachtencommissie op 5 oktober 2020 een verweerschrift doen toekomen.

Op 6 oktober 2020 heeft een hoorzitting plaatsgevonden via beeldcommunicatie.

Bij die gelegenheid hebben beide partijen, ieder voor zich, hun standpunten toegelicht.

Onderstaande partijen waren bij de hoorzitting aanwezig:

1.1 TERMIJN

Klager baseert zijn klacht op artikel 8:18 lid 8 Wvggz, zo is tijdens de hoorzitting gebleken. Daarmee is deze Wet van toepassing. Ingevolge artikel 10:5 lid 2 van de Wet beslist de klachtencommissie, indien de klacht betrekking heeft op een beslissing waarvan het gevolg nog actueel is, binnen een termijn van 2 weken na ontvangst van de klacht schriftelijk op de klacht. Toegepast op de onderhavige zaak betekent dit dat deze termijn afloopt op 8 oktober 2020.

2 KLACHT

Klager maakt er bezwaar tegen dat de geneesheer-directeur geen beslissing heeft genomen naar aanleiding van zijn verzoek tot beëindiging, desnoods onder het stellen van voorwaarden, van de verplichte zorg in de vorm van opname in een accommodatie. Daarnaast verzoekt klager de klachtencommissie om bij gegrondverklaring van de klacht de geneesheer-directeur op te dragen binnen vijf dagen na deze beslissing een nieuw besluit te nemen, met inachtneming van genoemde beslissing.

Voorts verzoekt klager om schadevergoeding.

3 FEITEN

- Bij beschikking van de rechtbank Limburg d.d. 1 juli 2020 is jegens klager een zorgmachtiging verleend voor de duur van 6 maanden op grond van artikel 6:4 Wvggz. De zorgmachtiging houdt onder meer in dat bij wijze van verplichte zorg de maatregel "het opnemen in een accommodatie" kan worden getroffen. Klager verbleef destijds op een gesloten afdeling van Mondriaan.
- Op 10 augustus 2020 heeft klager in een schrijven aan de geneesheer-directeur verzocht om de verplichte zorg die hij op grond van de zorgmachtiging ontvangt, te beëindigen. Hij licht daarna toe, dat het gaat om de verplichte zorg van opname in een accommodatie.

- De geneesheer-directeur heeft klager bij schrijven van 14 augustus 2020 laten weten dat hij besloten heeft de verplichte zorg niet te beëindigen en dit besluit heeft hij met redenen omkleed.
- De raadsman heeft tijdens de hoorzitting laten weten dat hij ingevolge artikel 8:19 Wvggz namens klager een aanvraag heeft ingediend bij de officier van justitie voor een beslissing door de rechter.
- Klager verblijft sedert enige weken op een open afdeling bij Mondriaan.

4 STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

4.1 STANDPUNT KLAGER

Het standpunt van klager, zoals verwoord door zijn raadsman komt, samengevat, neer op het volgende.

Klager is het niet eens met het besluit van de geneesheer-directeur om de verplichte zorg niet te beëindigen. Klager voert daartoe allereerst aan dat hij naar huis wil gaan, de draad van zijn leven weer oppakken en gaan werken. Hij is ook bang dat dat bij een voortdurend verblijf in een accommodatie hij niet meer van de verplichte zorg afkomt. Klager stelt dat hij volgens zijn moeder naar huis kan komen, mits hij zijn medicatie neemt.

Voorts brengt klager naar voren dat hij niet heeft verzocht om opheffing van de zorgmachtiging, hij vroeg alleen om beëindiging van het onderdeel verplichte zorg 'opname in accommodatie', zo nodig onder voorwaarden.

Dat het dubieus is of klager zijn medicatie zal blijven innemen zonder vigeur van de zorgmachtiging, zoals de geneesheer-directeur in zijn antwoord van 14 augustus 2020 stelt, blijkt volgens klager nergens uit. Bovendien is klager van mening dat de geneesheer-directeur het onderdeel verplichte zorg 'opname in accommodatie' kan onderbreken of beëindigen, en wel onder de voorwaarde dat klager de medicatie blijft nemen. Klager verklaarde en verklaart zich bereid tot naleving van zo'n voorwaarde (en eventueel andere voorwaarden). Klager is van mening dat redelijkerwijs aangenomen kan worden dat hij die voorwaarde zal naleven, zeker als hem terugkeer naar de accommodatie boven het hoofd hangt indien hij de medicatie niet neemt. Klager stelt dat de geneesheer-directeur dit niet in zijn overwegingen heeft betrokken.

Tijdens de hoorzitting voert de raadsman van klager aan dat de geneesheer-directeur ingevolge artikel 8:18 lid 8 Wvggz aan de beslissing voorwaarden of beperkingen kan verbinden. De geneesheer-directeur heeft in dit geval besloten de gehele verplichte zorg niet te beëindigen, maar is niet ingegaan op de vraag om aan de beëindiging van een met name genoemde vorm van verplichte zorg zo nodig voorwaarden of beperkingen te verbinden. Als de geneesheer-directeur geen beslissing neemt over beëindiging van een onderdeel van de verplichte zorg onder voorwaarden, kan dit gezien worden als een weigering hierover te beslissen. Omdat de geneesheer-directeur geen beslissing heeft genomen over de voorwaardelijke beëindiging van een onderdeel van de verplichte zorg, is de raadsman van mening dat op grond van artikel 8:18 lid 8 Wvggz hierover geklaagd kan worden.

Tevens verzoekt klager om een toekenning van een schadevergoeding, vast te stellen naar redelijkheid en billijkheid. Klager lijdt naar zijn zeggen emotionele schade als gevolg van de voortdurende vrijheidsbeneming, die niet nodig was geweest als de geneesheer-directeur meteen besloten had tot voorwaardelijke beëindiging van het onderdeel verplichte zorg 'opname in accommodatie' onder voorwaarde van medicatie inname. Klager vraagt in verband daarmee een vergoeding van € 150 per dag, ingaande op 14 augustus 2020, de datum van de beslissing van de geneesheer-directeur, en eindigend op de dag dat het onderdeel verplichte zorg 'opname in accommodatie' eindigt. Daarnaast bestaat zijn schade uit de kosten van de advocaat. Deze bedragen € 148,=, zijnde de eigen bijdrage in het kader van de door de Raad voor Rechtsbijstand verstrekte toevoeging.

4.2 STANDPUNT VERWEERDER

Het standpunt van verweerder komt, kort samengevat, neer op het volgende.

Verweerder stelt dat klager in zijn verzoek wel degelijk heeft verzocht om beëindiging van de integrale verplichte zorg. Dit blijkt uit het onderwerp dat in het verzoek wordt vermeld: 'Betreft: verzoek beëindiging verplichte zorg (artikel 8:18 lid 1)' en uit de eerste zin van het verzoek: 'Ik verzoek u om de verplichte zorg die ik op grond van mijn zorgmachtiging ontvang zo spoedig mogelijk te beëindigen.'

De beslissing van de geneesheer-directeur om een verzoek om beëindiging van de verplichte zorg af te wijzen, is niet klachtwaardig binnen de Wvggz. Betrokkene kan wel klagen over de beslissing van de geneesheer-directeur om voorwaarden/beperkingen aan beëindiging te koppelen (artikel 8:18 lid 8) of de beslissing om beëindiging in te trekken omdat betrokkene zich niet aan voorwaarden/beperkingen houdt (artikel 8:18 lid 12), maar beide situaties zijn hier niet van toepassing. Ter toelichting dient dat artikel 8:18 gaat over een verzoek tot beëindiging van alle vormen van verplichte zorg, niet over onderdelen daarvan. Bij een afwijzend besluit van de geneesheer-directeur kan betrokkene de officier van justitie verzoeken om een verzoekschrift voor de beëindiging van de verplichte zorg bij de rechter in te dienen (artikel 8:19). De geneesheer-directeur besluit niet over beëindiging van onderdelen van de verplichte zorg. Dat besluit is aan de zorgverantwoordelijke. Overigens is de geneesheer-directeur, anders dan klager stelt, in de motivering van het besluit tot afwijzing van beëindiging van de verplichte zorg wel degelijk ingegaan op het onderdeel opname in de accommodatie.

Verweerder verzoekt de commissie klager niet ontvankelijk te verklaren, dan wel te besluiten dat de commissie niet bevoegd is deze klacht in behandeling te nemen.

5 OVERWEGINGEN KLACHTENCOMMISSIE

Klager baseert zijn klacht op artikel 8:18 Wvggz, meer in het bijzonder, zo is tijdens de hoorzitting gebleken, op lid 8 van dit wetsartikel. Het in lid 8 bepaalde is klachtwaardig en daarmee is de bevoegdheid van de klachtencommissie gegeven.

Het verzoek van klager aan de geneesheer-directeur van 10 augustus 2020, welk verzoek klager naar zijn zeggen met hulp van een patiëntenvertrouwenspersoon heeft opgesteld, hinkt op twee gedachten. Enerzijds is er sprake van beëindiging van de op grond van de zorgmachtiging verleende verplichte zorg en wordt artikel 8:18 lid 1 Wvggz aangehaald, anderzijds blijkt uit de tekst van het verzoek dat het uitsluitend om beëindiging van de verplichte zorg in de vorm van opname in een accommodatie gaat.

Het antwoord van de geneesheer-directeur d.d. 14 augustus 2020 lijdt aan hetzelfde euvel. In deze brief wordt het besluit om de verplichte zorg niet te beëindigen verwoord en gemotiveerd, met vermelding van de artikelen 8:18 leden 7 t/m 11 Wvggz zonder dat er in het antwoord sprake is van enige voorwaarde, terwijl onderaan de brief wordt vermeld dat tegen de beslissing om voorwaarden of beperkingen aan de beslissing te verbinden een schriftelijke klacht kan worden ingediend, met nadere informatie daaromtrent.

Het klaagschrift biedt - in tegenstelling tot het verzoekschrift - ter zake evenmin soelaas, nu daarin niet staat vermeld op welk wetsartikel de klacht is gebaseerd. De hoorzitting brengt duidelijkheid, zoals hierboven weergegeven onder het standpunt van klager.

De klachtencommissie overweegt allereerst als volgt.

De klachtencommissie kan de beslissing van de geneesheer-directeur van 14 augustus 2020 niet anders zien dan als een afwijzende beslissing op klagers aanvraag om beëindiging van het verlenen van verplichte zorg, zoals vermeld in artikel 8:18 lid 1 Wvggz. Uit artikel 10:3 Wvggz blijkt dat over artikel 8:18 lid 1 Wvggz niet kan worden geklaagd. Indien klager het met deze afwijzende beslissing niet eens is, kan hij zich ingevolge artikel 8:19 lid 1 tot de officier van justitie wenden om een rechterlijke beslissing te verkrijgen. Zoals hierboven reeds is vermeld, heeft klager deze stap gezet. Voor een beslissing van de klachtencommissie zou in dezen geen plaats zijn, indien haar verzocht was over deze beslissing te oordelen.

Uit de toelichting op de klacht en het verhandelde tijdens de hoorzitting is de klachtencommissie gebleken dat de klacht alleen betrekking heeft op opname in een accommodatie als vorm van verplichte zorg, derhalve gaat het om een onderdeel van de verplichte zorg en niet de gehele verplichte zorg. Dat de geneesheer-directeur heeft nagelaten over dit onderdeel te beslissen, en over de aan een dergelijke beslissing te verbinden voorwaarden is naar de mening van klager klachtwaardig. Hij baseert zulks op artikel 8:18 lid 8 Wvggz. Dit artikel biedt de geneesheer-directeur de mogelijkheid voorwaarden te verbinden aan een beslissing zoals omschreven in lid 1, oftewel een beslissing tot beëindiging van het verlenen van verplichte zorg op grond van, voor zover thans van belang, een zorgmachtiging.

De geneesheer-directeur heeft ten verwere gevoerd dat hij alleen over alle vormen van verplichte zorg, derhalve de totaliteit, een beslissing kan nemen, hetgeen hij heeft gedaan, en niet ten aanzien van een onderdeel hiervan. De beslissing over de beëindiging van een onderdeel van de verplichte zorg komt volgens hem toe aan de zorgverantwoordelijke. De klachtencommissie onderschrijft de visie van de geneesheer-directeur en verwijst daartoe naar hetgeen ter zake is vermeld in de toelichting op de Wvggz, zoals hierna weergegeven.

In de 'Integrale artikelsgewijze toelichting Wet verplichte ggz' staat: "Omdat met de beslissing tot (voorwaardelijke) beëindiging feitelijk de werking van de zorgmachtiging, de crisismaatregel of de machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel wordt stopgezet, ligt het in de rede dat de geneesheer-directeur en niet de zorgverantwoordelijke een daartoe strekkende beslissing neemt."

Uit het voorgaande volgt dat een beslissing over beëindiging van een onderdeel van de te verlenen verplichte zorg toekomt aan de zorgverantwoordelijke.

De klachtencommissie is dan ook van oordeel dat de geneesheer-directeur er geen verwijt van kan worden gemaakt dat hij zich niet heeft uitgelaten over de door klager verzochte (voorwaardelijke) beëindiging van diens opname in de instelling. Dat er daarmee sprake zou zijn van een zogenaamde fictieve weigering, zoals de klachtencommissie het standpunt van klager begrijpt, vermag de klachtencommissie niet in te zien.

In aanmerking genomen dat de geneesheer-directeur op klagers verzoek een – afwijzende – beslissing heeft genomen en aan deze beslissing geen voorwaarden of beperkingen heeft verbonden, acht de klachtencommissie artikel 8:18 lid 8 Wvggz niet van toepassing.

Gelet op bovenstaande acht de klachtencommissie dat klager niet-ontvankelijk is in zijn klacht. Daarmee behoeft de klacht geen inhoudelijke bespreking meer en komt de commissie niet toe aan een beoordeling van het schadevergoedingsverzoek. Datzelfde geldt voor klagers verzoek, zoals verwoord onder 2., nu dit verzoek gebaseerd is op een gegrondverklaring van de klacht.

7 BESLISSING

De klachtencommissie

- verklaart klager niet-ontvankelijk in zijn klacht.

8 BEROEP

De klacht is niet gebaseerd op artikel 10:3 Wvggz waardoor betrokkene, de vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene geen beroep kunnen instellen tegen de onderhavige uitspraak van de klachtencommissie bij de Rechtbank Limburg (artikel 10:7 lid 1 Wvggz).